

ŚWIATOWY DZIEŃ MODLITWY 2012 MALEZJA

TEMAT: NIECH ZAPANUJE SPRAWIEDLIWOŚĆ

STUDIUM BIBLIJNE 2

Tekst: Ewangelia Łukasza 18:1-18
Podobieństwo o wdowie i niesprawiedliwym sędzi

I. Wstęp

Łukasz w swej Ewangelii i w Dziejach Apostolskich przedstawia obraz Boskiej sprawiedliwości, która została zniesławiona. Zgodny i spokojny świat, jaki stworzył Bóg został skorumpowany przez ludzką zachłanność i niesprawiedliwość. Podczas okupacji ludzie posiadający władzę religijną lub cywilną przejęli również władzę polityczną i korzyści ekonomiczne. Wykorzystywali robotników, rolników i biedaków, wśród których dużą grupę stanowiły kobiety. W Ewangelii Łukasza widzimy tendencję do obrony, wspierania i afirmacji kobiet. Przypowieść ta jest trzecią w trylogii przypowieści, w których kobiety są centralnymi postaciami. W tych przypowieściach kobieta miesza ciasto (13:20-21) i szuka zaginionej monety (15:8-10). Warto też wspomnieć, że Łukasz odwołuje się do wdów częściej niż inni ewangeliści¹.

II. Opis Przypowieści

Miejsce akcji (werset 1). Ten opis stanowi *napomnienie* do modlitwy gorliwej i wytrwałej, dla tych, którzy czują pokusę przerwania modlitwy, gdy zostanie wysłuchana. Mimo że przypowieść wydaje się być poświęcona modlitwie, tak naprawdę opisuje działanie. Ważne jest też to, aby nie kojarzyć niesprawiedliwego sędzi z Bogiem.

Sędzia (werset 2). Sędzia nie lęka się Boga, ani nie szanuje ludzi. Dobry sędzia powinien bronić ubogich, osieroconych i owdowiałych (Ex 22:22-24). Tego sędziego nie wzruszy współczucie.

Prośba wdowy (werset 3). Drugą postacią tej historii jest zdeterminowana wdowa. Jest pewne, że wdowie należy pomóc. Łukasz podziela tę troskę wobec losu wdów (Łukasz 2:37; 4:25-26; 7:12; 20:47; 21:2-4; Dziej 6:1; 9:39, 41). Tej wdowie prawdopodobnie grożą jakieś problemy, więc kilkakrotnie odwołuje się do sędziego, wołając o sprawiedliwość.

Odpowiedź sędziego (wers 4-5). Sędzia nie odpowiada na prośbę wdowy. Nie zważając na to, wdowa nieustannie do niego przychodzi. Sędzia nie może już dłużej jej ignorować. Jest zmęczony jej uporem. Decyduje się przyznać jej sprawiedliwość, aby uwolnić się od jej nagabywania.

¹ Carol A. Newsom i Sharon H. Wydawnictwo - Ringe - *Women's Bible Commentary (Komentarz Biblii Kobiet)* rozszerzona edycja, Westminster, John Knox Press, 1998, str. 366.

Komentarz Jezusa (werset 6-8). Jezus mówi uczniom, aby zastanowili się nad odpowiedzią sędziego. Sędzia jest nazwany niesprawiedliwym z powodu braku współczucia dla tej kobiety. Jest on sędzią typowym „tych czasów”. Człowiek pozbawiony uczuć odpowiada na powtarzające się prośby osoby, której nawet nie zna i której sprawy go nie obchodzą. Co jeszcze sprawiedliwy Bóg zrobi dla swych dzieci².

III Analiza

1. Władza przeciw słabym.

Dla wielu czytelników niesprawiedliwy sędzia reprezentuje potężne systemy społeczne, które dyskryminują, marginalizują i ignorują słabych. W tych systemach kobiety często są ignorowane, są słabe i bezsilne. Nawet gdy kobiety są idealizowane lub gloryfikowane, jest to tylko inny sposób na wyciągnięcie ich z procesu tworzenia historii. Kasta, klasa i płeć narzucają na nie ciężar, który może zmiążdżyć ciało i ducha. Kobiety są często uważane za obywatela drugiej kategorii, co sprawia, że ich życie jest niepewne politycznie i ekonomicznie.

W wielu społeczeństwach dziewczynki są ignorowane, żony bite, kobiety są ofiarami przemocy i uprzedzeń. Wdowy zmagają się z dodatkowymi problemami. Słowo wdowa wywodzi się od terminu „osoba bez”. W początkach kościoła kobieta, której mąż umarł pozostawała bez wsparcia finansowego. W społeczeństwie izraelskim wdowa była często uzależniona od dobroczynności.

2. Ślubowanie Wdów

Stary Testament nałożył szczególne nakazy, aby kobiety były traktowane z uprzejmością i szacunkiem³. Od ludzi Boga oczekuje się troski wobec kobiet, szczególnie od sędziów i przywódców (Izajasz 10:2; Jeremiasz 7:6). Boscy prorocy przemawiają przeciwko opresji wobec wdów (Mal. 3:5). Trylogia wdów, sierot i obcych jest typowym opisem ludzi słabych i bezbronnych⁴.

W starożytnym Izraelu jeżeli mężczyzna umierał bezdzietnie, wdowa nic po nim nie dziedziczyła. Pozostały majątek przechodził w ręce najbliższego męskiego członka rodziny ze strony ojca lub jego braci. Bezdzietna izraelska wdowa albo wracała do swoich rodziców, albo pozostawała w rodzinie męża jako część majątku.

Słowo „wdowa” jak podaje Łukasz, ma znaczenie zniszczenia, ubóstwa i bezradności. Wdowy czasami służyły jako przykład pobożnego biedaka szukającego u Boga pomocy. Mimo wszystko były ofiarami wyzysku nawet ze strony przywódców religijnych (Mk 12:40). Były przedstawicielkami bezradnych i gnębionych osób⁵.

² Darrell L. Bock *Baker Exegetical Commentary on the New Testament:: Luke 9:51-24:53; (Egzegetyczny Komentarz do Nowego Testamentu Bakera: Łukasz 9:51-24:53); Baker: Grand Rapids; 2004; str 1456*

³ Zobacz Ex 22:22, Księga Mojżeszowa 14: 28, 29, 24: 19-21; 26:12, 13; Izajasz 1:17; Jer. 22:3, Zach. 7:10.

Bóg pomaga im i jest ich ucieczką w Deut 10:18; Psalm 68:5; 146:9; Prov 15:25

⁴ Klyne R. Snodgrass - *Historie z Intencją - Przewodnik po Przypowieściach Jezusa* - William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan/Cambridge, 2008, UK, str. 451

⁵ Geoffrey W. Bromiley - *Encyklopedia Międzynarodowej Biblii Standard – Tom Cztery: Q-Z (The International Standard Bible Encyclopedia)* – Grand Rapids, Michigan. str. 1061.

Jednak zainteresowanie Łukasza wdowami nie jest jedynie wyrazem jego troski o biednych i odrzuconych. U Łukasza wdowy wydają się tworzyć specjalną, szanowaną grupę, zawsze przedstawianą w pozytywnym świetle. Przejmują one rolę ofiary i zachowują się w taki sposób, że stają się szczególnymi przykładami wiary i pobożności⁶.

3. Współczucie Jezusa dla Kobiet

Wdowy w szczególny sposób wywoływały u naszego Zbawcy współczucie i chęć pomocy. Typowym przykładem stosunku Pana do tych wyrzyconych na margines społeczny kobiet było spotkanie konduktu żałobnego na przedmieściach miasta Nain. Pogrążoną w bólu matkę czekała samotność i brak środków do życia. Gdy Jezus ujrzał kondukt żałobny i usłyszał płacz matki, poruszyło go współczucie. „Uzalił się nad nią” (Łukasz 7:13). Nie czekał na wezwanie. Zaczął działać i przywrócił jej syna do życia.

W kazaniu Jezusa w Nazarecie, gdy rozpoczynał swe publiczne nauczanie odwoływał się do wdowy z Sarepty jako przykładu Boskiej zbawinnej łaski. Ten przykład przeciwstawiał się uprzedzeniom, jakie dominowały wśród jego słuchaczy (Łukasz 4:25,26). Zakwestionował również tradycyjną rolę kobiety w społeczeństwie. Jezus mówił zarówno kobietom i mężczyznom o Bogu, Bożym królestwie sprawiedliwości i pokoju.

4. Sprawiedliwość Boga

Nadrzędną troską Jezusa jest jedność świata, wszystkich kobiet i mężczyzn. Bóg kocha wszystkie kobiety i mężczyzn jak ojciec i troszczy się o wszystkich jak matka. Bóg otwiera swe serce szczególnie na biednych, gnębionych, ofiary dyskryminacji społecznej i religijnej. Królestwo Boże oznacza pełnię życia dla wszystkich w nowym porządku społecznym, wyznaczonym przez sprawiedliwość, wolność, równość i pokój. Bóg podważa nasz niesprawiedliwy porządek, detronizuje władnych i daje tron poniżonym, daje wolność więźniom, swobodę uciemiężonym i nadzieję ubogim.

Ujmując całościowo, Łukasz 18:1-14 przekonuje, że uczeń powinien modlić się nieustannie za nadejście Bożej sprawiedliwości. Możemy przeżyć na tym świecie tylko wtedy, gdy w modlitwie wyznajemy, że sprawiedliwość kiedyś nadejdzie. Podczas przesładowań i czekania, uczeń podobnie jak wdowa, nie powinien przestawać się modlić i działać w myśl sprawiedliwości. Historia o wdowie i niesprawiedliwym sędzi uczą nas o potrzebie gorliwej modlitwy i nieustannego działania.

IV. Kobiety w naszym Społeczeństwie Dzisiaj

Świat: Kobiety stanowią większość ludzi społecznie i ekonomicznie dyskryminowanych, dotyczy to bezrobocia, czy pozycji ekonomicznej i społecznej. We wnioskach do badań ostatniego dziesięciolecia czytamy, że z małymi wyjątkami, dostęp kobiet do środków ekonomicznych i zatrudnienia uległ pogorszeniu, natomiast wzrosło jarzmo ciężkiej pracy, a ich stan zdrowia oraz

⁶ Elisabeth Schissler Fiorenza - Poszukiwanie Pisma - Tom 2 (Searching the Scriptures) – The Cross road Publishing company, New York, 1994. str. 757.

poziom odżywiania i możliwość edukacji zdecydowanie spadł⁷. Dodatkowym problemem jest globalna przemoc. Użycie siły dla rozstrzygnięcia konfliktów doprowadziło do pojawienia się dużej liczby uchodźców, wśród których wiele jest kobiet. Wykorzystywanie seksualne i gwałty to typowe metody terroryzowania kobiet przebywających w więzieniach oraz ludności cywilnej w miejscach dotkniętych konfliktami zbrojnymi.

Azja: W kilku azjatyckich społeczeństwach kobiety są zdominowane, pozbawione godności ludzkiej, dyskryminowane, wykorzystywane, molestowane seksualnie, sprzedawane i traktowane jako osoby niższego gatunku, które muszą być zawsze uległe tak zwanej męskiej supremacji. Od pokoleń kobiety były uznawane za niższe w stosunku do mężczyzn. Nawet obecnie, w niektórych azjatyckich krajach dzieci płci męskiej są preferowane. Dzieci płci żeńskiej są poddawane aborcji lub zabijane przy porodzie. Kobiety w Azji cierpią z powodu potrójnej opresji, jako obywatelki rozwijającego się kraju w niesprawiedliwym światowym systemie ekonomicznym, jako pracownicy płatni, czy nie opłacani i jako kobiety. Ucisk jaki cierpią kobiety jest zjawiskiem ponadklasowym, wyznaniowym, wiekowym czy zawodowym, dotyczy nie tylko świata świeckiego na polu działań ekonomicznych, układów politycznych czy realiów kulturowych, ale występuje również w strukturach kościelnych i religijnych.

Malezja: Mimo postępu osiągniętego przez Ruch Kobiet Malezji, kobiety wszystkich klas i ras nadal zmagają się z trudnościami, dyskryminacją i przemocą. Formy przemocy obejmują zjawiska takie jak: zabijanie dzieci z powodu płci, aborcja, kazirodztwo, molestowanie seksualne, gwałt, przemoc w rodzinie, negatywny wizerunek kobiety w mediach, dyskryminacja w pracy itd.

V. Konkluzja

W tak zróżnicowanym obecnie świecie, gdzie przepaść dzieli biednych i bogatych, potężnych i bezbronnych, na nas spoczywa zadanie trudniejsze niż kiedykolwiek, aby słowem i czynem demonstrować naszą wiarę w zbawiającego Boga, który sprawiedliwie osądzi tych, którzy niesprawiedliwie wykorzystują swoją władzę⁸.

Dzisiejsze kobiety mogą się identyfikować z uczuciami wdowy, która walczyła o sprawiedliwość. Wdowa dochodząca swych praw była zaskoczeniem dla uczniów Jezusa. Przez długi czas uparcie dążyła do osiągnięcia celu. Sędzia wydał pozytywny wyrok tylko dlatego, aby ją uciszyć.

Wdowa zachęca nas, aby wołać w imieniu tych, których nie słychać. Bóg jest identyfikowany z wdową, która jest fizycznie obecna przed sędzią i nieustannie prosi o sprawiedliwość⁹.

I tak Jezus kończy tę historię.

⁷ Gita Sen, Z Perspektywy Kobiet w Trzecim Świecie (Third World Women's Perspective) IMCS ASIA streszczenie, 1986.

⁸ Dulcie Abraham, Na Podobieństwo Boga – kobiety Kształtują Przyszłość (In God's Image – Women Shaping the Future) – Journal of Asian Women's Resource Centre for culture and Theology – Tom 21, No 3, wrzesień 2002, Kuala Lumpur, strona 9

⁹ Barbara E. Reid, Wybór Lepszej Połowy? Kobiety w Ewangelii Łukasza (Choosing the Better Part? Women in the Gospel of Luke) Michael Glazier The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota, 1996

VI. Wnioski Grupy

1. Rozważając zjawiska typowe dla waszego społeczeństwa, pomyślcie o waszych problemach związanych z sytuacją społeczną i zawodową. W jaki sposób ekonomiczne systemy i struktury wykluczają i wykorzystują kobiety?
2. Jaki problem dotyczący pokoju/sprawiedliwości rodzi konflikty społeczne w waszym kraju? Co wasza grupa może uczynić, aby naprawić niesprawiedliwość na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym? Co zaangażowane kobiety robią aby wyeliminować przemoc?
3. W oparciu o przemyślenia wynikające ze studium Biblijnego, jakie przesłania z tekstów Biblijnych mogą nam pomóc rozwiązać problemy, które zidentyfikowałyście? Jaką istotną rolę mogą odegrać kobiety w walce z tymi problemami?

Naomi Hamsa Albert
Ewangelicko-Luterański Kościół Malezji